

Nr 272.

Godkänd av första kammaren den 26 maj 1934.
Godkänd av andra kammaren den 26 maj 1934.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under femte huvudtiteln gjorda framställningar angående anslag till bidrag till uppförande av tuberkulossjukvårdsanstalter samt till driftkostnaderna vid dylika anstalter.

(Statsutskottets utlåtande nr 119.)

Till Konungen.

1:o) **Bidrag till uppförande eller inrättande av tuberkulossjukvårdsanstalter.** I den till riksdagen avlätna, den 3 januari 1934 dagtecknade propositionen (nr 1) angående statsverkets tillstånd och behov för budgetåret 1934/1935 har Kungl. Maj:t under femte huvudtiteln (punkt 54 av det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet över socialärenden sagda dag) föreslagit riksdagen att

I. till bidrag till uppförande eller inrättande av tuberkulossjukvårdsanstalter för budgetåret 1934/1935 anvisa ett extra reservationsanslag av 195,000 kronor;

II. *dels* medgiva, att Kungl. Maj:t må av nämnda anslag bevilja föreningen för kustvård åt skrofulösa barn

1) för fullbordande av ny paviljong I vid kustersanatoriet Apelviken ett byggnadsbidrag av högst 60,400 kronor;

2) för om- och tillbyggnad av paviljong V (karantänsavdelningen) vid sanatoriet i enlighet med ett av departementschefen förordat förslag ett byggnadsbidrag av högst 41,600 kronor;

3) för den tid av budgetåret 1934/1935, varunder till statligt driftkostnadsbidrag berättigade vårdplatser inom paviljong I vid sanatoriet på grund av arbetena med uppförande av ny paviljong I därstädes icke kunnat vara belagda, ett evakueringsbidrag till belopp av 2 kronor 75 öre för varje dylik obelagd vårdplats och dag, dock att sådant bidrag — inberäknat det bidrag, som för ändamålet medgivits för budgetåret 1933/1934 — må utgå för en tid av sammanlagt högst ett år;

4) för den tid av budgetåret 1934/1935, varunder till statligt driftkostnadsbidrag berättigade vårdplatser inom paviljong V vid sanatoriet på grund av paviljongens om- och tillbyggnad icke kunnat vara belagda, ett evakuerings-

bidrag till belopp av 2 kronor 75 öre för varje dylik obelagd vårdplats och dag, dock att sådant bidrag må utgå för högst 34 vårdplatser och för en tid av högst 120 dagar;

dels medgiva, att de föreslagna byggnadsbidragen må utbetalas till föreningen successivt i mån av arbetenas utförande;

III. medgiva, att Kungl. Maj:t må — utan hinder av gällande bestämmelser beträffande statsbidrag till uppförande eller inrättande av tuberkulossjukvårdsanstalter — av förevarande anslag bevilja Uppsala läns landsting ett statsbidrag till uppförande i huvudsaklig överensstämmelse med förut omförmälda förslag av ett centralsanatorium med 112 vårdplatser med ett belopp av 4,000 kronor för varje vårdplats, isoleringsplatser ej inberäknade, dock med den inskränkningen att statsbidraget ej må överstiga hälften av den enligt vederbörligen granskade räkenskaper funna verkliga byggnadskostnaden samt under villkor att sanatoriet icke må utan Kungl. Maj:ts särskilda medgivande i framtiden användas till annat än därmed avsett ändamål;

IV. föreskriva, att här omförmälda statsbidrag skola i tillämpliga delar utgå, byggnadsbidragen i huvudsaklig överensstämmelse med de rörande anslag till uppförande eller inrättande av tuberkulossjukvårdsanstalter stadgade grunderna och evakueringsbidragen i huvudsaklig enlighet med de beträffande anslag till bidrag till driftkostnaderna för dylika anstalter gällande grunderna samt såväl byggnadsbidragen som evakueringsbidragen på de närmare villkor i övrigt, som må av Kungl. Maj:t bestämmas.

Kungl. Maj:ts förevarande förslag om beräkning av anslag för nästkommande budgetår för fullbordande av paviljong I vid kustsanatoriet Apelviken samt för ombyggnad av karantänsavdelningen därstädes har riksdagen ansett sig böra bifalla. Likaså har riksdagen icke funnit skäl till erinran mot vad Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen i fråga om evakueringsbidrag till föreningen för kustvård åt skrofulösa barn.

Vad angår det föreliggande förslaget, i vad detsamma avser bidrag av statsmedel till uppförande av ett centralsanatorium i Uppsala, har riksdagen av utredningen i ärendet, i likhet med departementschefen, funnit ådagalagt, att centralsanatoriet ej blott erfordras för utökande av det nu otillräckliga antalet vårdplatser å tuberkulossjukvårdsanstalter inom Uppsala län utan att det jämväl måste anses önskvärt för tillgodoseende av den vid Uppsala universitet bedrivna medicinska undervisningen. Vid bifall till vad Kungl. Maj:t föreslagit i fråga om byggnadsbidragets storlek erhåller visserligen Uppsala läns landsting större statsbidrag än vad som i allmänhet gäller i det hänseende, varom fråga är, men riksdagen har dock, lika med departementschefen, kommit till den uppfattningen, att med hänsyn till de betydelsefulla uppgifter, sanatoriet erhåller såsom utbildningsanstalt för blivande läkare, staten bör till anstaltens uppförande lämna ett högre statsbidrag än det, som enligt allmänna bestämmelser skulle kunna komma ifråga vid anordnande av tuberkulossjukvårdsanstalter. Riksdagen har sålunda ansett sig icke böra motsätta sig Kungl. Maj:ts förslag härutinnan, utan har för sin del och på skäl, departementschefen

anfört, medgivit, att byggnadsbidraget bestämes till 4,000 kronor för vårdplats.

Då beräkningen av förevarande anslag och vad i övrigt föreslagits riksdagen i detta sammanhang icke givit riksdagen anledning till erinran, får riksdagen anmäla, att riksdagen

I. till bidrag till uppförande eller inrättande av tuberkulossjukvårdsanstalter för budgetåret 1934/1935 anvisat ett extra reservationsanslag av 195,000 kronor;

II. medgivit, att Kungl. Maj:t må av nämnda anslag bevilja föreningen för kustvård åt skrofulösa barn

dels för fullbordande av ny paviljong I vid kustsanatoriet Apelviken ett byggnadsbidrag av högst 60,400 kronor;

dels för om- och tillbyggnad av paviljong V (karantänsavdelningen) vid sanatoriet i enlighet med ett av departementschefen förordat förslag ett byggnadsbidrag av högst 41,600 kronor;

dels för den tid av budgetåret 1934/1935, varunder till statligt driftkostnadsbidrag berättigade vårdplatser inom paviljong I vid sanatoriet på grund av arbetena med uppförande av ny paviljong I därstädes icke kunnat vara belagda, ett evakueringsbidrag till belopp av 2 kronor 75 öre för varje dylik obelagd vårdplats och dag, dock att sådant bidrag — inberäknat det bidrag, som för ändamålet medgivits för budgetåret 1933/1934 — må utgå för en tid av sammanlagt högst ett år;

dels ock för den tid av budgetåret 1934/1935, varunder till statligt driftkostnadsbidrag berättigade vårdplatser inom paviljong V vid sanatoriet på grund av paviljongens om- och tillbyggnad icke kunnat vara belagda, ett evakueringsbidrag till belopp av 2 kronor 75 öre för varje dylik obelagd vårdplats och dag, dock att sådant bidrag må utgå för högst 34 vårdplatser och för en tid av högst 120 dagar;

III. medgivit, att de föreslagna byggnadsbidragen må utbetalas till föreningen successivt i mån av arbetenas utförande;

IV. medgivit, att Kungl. Maj:t må — utan hinder av gällande bestämmelser beträffande statsbidrag till uppförande eller inrättande av tuberkulossjukvårdsanstalter — av förevarande anslag bevilja Uppsala läns landsting ett statsbidrag till uppförande i huvudsaklig överensstämmelse med förut omförmälda förslag av ett centralsanatorium med 112 vårdplatser med ett belopp av 4,000 kronor för varje vårdplats, isoleringsplatser ej inberäknade, dock med den inskränkningen att statsbidraget ej må överstiga hälften av den enligt vederbörligen granskade räkenskaper funna verkliga byggnadskostnaden samt under villkor att sanatoriet icke må utan Kungl. Maj:ts särskilda medgivande i framtiden användas till annat än därmed avsett ändamål; samt

V. föreskrivit, att här omförmälda statsbidrag skola i tillämpliga delar utgå, byggnadsbidragen i huvudsaklig överensstämmelse med de rörande anslag till uppförande eller inrättande av tuberkulossjukvårdsanstalter stadgade grunderna och evakueringsbidragen i huvudsaklig enlighet med de beträffande anslag till bidrag till driftkostnaderna för dylika anstalter gällande grunderna samt såväl byggnadsbidragen som evakueringsbidragen på de närmare villkor i övrigt, som må av Kungl. Maj:t bestämmas.

2.o) **Bidrag till driftkostnaderna för tuberkulossjukvårdsanstalter.**

Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 55, av det vid statsverkspropositionen fogade statsrådsprotokollet över socialärenden den 3 januari 1934) att

I. höja det ordinarie förslagsanslaget till bidrag till driftkostnaderna för tuberkulossjukvårdsanstalter, nu 4,450,000 kronor, med 50,000 kronor till 4,500,000 kronor;

II. medgiva, att Kungl. Maj:t må — utan hinder av gällande bestämmelser angående statsbidrag till driftkostnaderna vid tuberkulossjukvårdsanstalter — bevilja

1) Jämtlands läns landsting för tiden från och med den 1 juli 1934 till och med den 30 juni 1935 statsbidrag till driftkostnaderna vid centralsanatoriet Solliden med ett belopp för dag och patient, som med 50 öre överstiger det till tuberkulossjukhus i allmänhet utgående statsbidraget, dock med den inskränkning att det sammanlagda statsbidraget icke må överstiga hälften av sanatoriets enligt vederbörligen granskade räkenskaper funna verkliga driftkostnader;

2) Norrbottens läns landsting för tiden från och med den 5 december 1934 till och med den 30 juni 1935 statsbidrag till driftkostnaderna för högst 288 vårdplatser vid centralsanatoriet i Sandträsk och för högst 57 vårdplatser vid det äldre tuberkulossjukhuset i Sandträsk med ett belopp för dag och patient, som med 80 öre överstiger det till tuberkulossjukhus i allmänhet utgående statsbidraget;

3) Västerbottens läns landsting statsbidrag till driftkostnaderna för högst 272 vårdplatser vid centralsanatoriet i Hällnäs för tiden från och med den 26 juni 1934 till och med den 30 juni 1935 och för högst 53 vårdplatser vid tuberkulosavdelningen vid lasarettet i Skellefteå för tiden från och med den 1 juli 1933 till och med den 30 juni 1935, allt med ett belopp för dag och patient, som med 50 öre överstiger det till tuberkulossjukvårdsanstalt av motsvarande slag i allmänhet utgående statsbidraget, dock med den inskränkning att det för centralsanatoriet eller tuberkulosavdelningen utgående sammanlagda statsbidraget icke må överstiga hälften av sanatoriets respektive avdelningens enligt vederbörligen granskade räkenskaper funna verkliga driftkostnader;

III. föreskriva, att för åtnjutande av de under II angivna bidragen i övrigt skola i tillämpliga delar gälla de allmänna bestämmelserna beträffande statsbidrag till driftkostnaderna för tuberkulossjukvårdsanstalter ävensom de särskilda föreskrifter, som må av Kungl. Maj:t meddelas.

Riksdagen har funnit sig böra godtaga Kungl. Maj:ts förslag beträffande förhöjt statsbidrag till vissa anstalter inom Jämtlands och Norrbottens län. Riksdagen har ej heller velat motsätta sig förslaget om förlängning av tiden för åtnjutandet av förhöjt statsbidrag till anstalterna i Skellefteå och vid Hällnäs. Emellertid vill riksdagen — under erinran att de förhöjda bidragen från början varit avsedda endast för en treårsperiod — framhålla önskvärdheten av att det måtte tagas under övervägande, huruvida sådana bidrag till nu ifrågasvarande anstalter i fortsättningen må utgå.

Under hänvisning till det anförda och då riksdagen icke funnit skäl till erinran mot storleken av det äskade anslagsbeloppet, får riksdagen anmäla, att riksdagen

I. höjt det ordinarie förslagsanslaget till bidrag till driftkostnaderna för tuberkulossjukvårdsanstalter, nu 4,450,000 kronor, med 50,000 kronor till 4,500,000 kronor;

II. medgivit, att Kungl. Maj:t må — utan hinder av gällande bestämmelser angående statsbidrag till driftkostnaderna vid tuberkulossjukvårdsanstalter — bevilja

dels Jämtlands läns landsting för tiden från och med den 1 juli 1934 till och med den 30 juni 1935 statsbidrag till driftkostnaderna vid centralsanatoriet Solliden med ett belopp för dag och patient, som med 50 öre överstiger det till tuberkulossjukhus i allmänhet utgående statsbidraget, dock med den inskränkning att det sammanlagda statsbidraget icke må överstiga hälften av sanatoriets enligt vederbörligen granskade räkenskaper funna verkliga driftkostnader;

dels Norrbottens läns landsting för tiden från och med den 5 december 1934 till och med den 30 juni 1935 statsbidrag till driftkostnaderna för högst 288 vårdplatser vid centralsanatoriet i Sandträsk och för högst 57 vårdplatser vid det äldre tuberkulossjukhuset i Sandträsk med ett belopp för dag och patient, som med 80 öre överstiger det till tuberkulossjukhus i allmänhet utgående statsbidraget;

dels och Västerbottens läns landsting statsbidrag till driftkostnaderna för högst 272 vårdplatser vid centralsanatoriet i Hällnäs för tiden från och med den 26 juni 1934 till och med den 30 juni 1935 och för högst 53 vårdplatser vid tuberkulosavdelningen vid lasarettet i Skellefteå för tiden från och med den 1 juli 1933 till och med den 30 juni 1935, allt med ett belopp för dag och patient, som med 50 öre överstiger det till tuberkulossjukvårdsanstalt av motsvarande slag i allmänhet utgående statsbidraget, dock med den inskränkning att det för centralsanatoriet eller tuberkulosavdelningen utgående sammanlagda statsbidraget icke må överstiga hälften av sanatoriets respektive avdelningens enligt vederbörligen granskade räkenskaper funna verkliga driftkostnader; samt

III. föreskrivit, att för åtnjutande av de under II angivna bidragen i övrigt skola i tillämpliga delar gälla de allmänna bestämmelserna beträffande statsbidrag till driftkostnaderna för tuberkulossjukvårdsanstalter ävensom de särskilda föreskrifter, som må av Kungl. Maj:t meddelas.

Stockholm den 26 maj 1934.

Med undersätlig vördnad.